



# Byåsen Historielag

byasenhistorielag.no

## Årsberetning for perioden fra 21. april 2010 til 13. april 2011.

### Styrets sammensetning:

Etter valget på årsmøtet har styret hatt følgende sammensetning:

Leder	Kjell Ivar Aune
Nestleder	Roar Sæterhaug
Kasserer	Gunnar Schei
Styremedlemmer	Arne Fjelnseth Knut E. Møller Thorvald Nakstad Erik Solem
Varamedlemmer	Eva Hov Synnøve Skaug
Revisor	Ivar Buxrud
Valgkomité	John-Erik Wennberg Grete Myhre Birger Lykke



*Pilegrimsvandring Leirdal-Lian 26. mai.2010. Rast på en av gravhaugene på Vådan som ble ryddet i år.  
Foto: Fridtjof Simonsen.*

Styret har i beretningsåret hatt 8 ordinære styremøter med protokoll og 8 arbeidsmøter. Det ble ikke valgt sekretær på årsmøtet slik at styret har fordelt disse oppgavene på flere styremedlemmer. Det har i perioden vært avholdt 5 åpne møter, 2 historiske vandringer i Bymarka og en ekskursjon til Melhus og Skaun. Byåsen Historielag hadde 429 registrerte medlemmer pr. 31.12.10 (504 pr. 31.12.09). Av disse er to æresmedlemmer. Kasserer gjennomførte i desember 2010 en kontroll av hvem som ikke hadde betalt

medlemskontingent for de to siste årene. De som ikke hadde betalt for 2009 og 2010 fikk tilsendt ny faktura (ca 100 personer), og de som ikke har betalt denne er nå strøket fra medlemsregisteret, i alt ca 70 personer.

## Åpne møter.

21.4.2010. Trøndelag Folkemuseum. Årsmøte. Etter årsmøtet:

Steinar Supphellen: **Glimt fra Vitenskapsselskapets 250-årige historie.**

25.10.2010. Trøndelag Folkemuseum. Gaute Myhre: **Lokalhistorie fra Schønningsdalen og Fagerlia**

24.11.2010. Trøndelag Folkemuseum. Terje Bratberg: **Lystgårdene på Byåsen og det kondisjonerte liv.**

9.2.2011. Trøndelag Folkemuseum. Ole Johan Sætre: **Nidelva – historie, natur og eventyr.**

10.3.2011. Trøndelag Folkemuseum. Haldis Isachsen: **"En vandring i Trondheim før og nå"**

Møtene har vært litt ujevnt besøkt fra 50 til 110. Kaffe og servering etter foredragene.

## Vandringer

**Pilegrimsvandring Lerdal-Lian. 26.05.10.** Oppmøte ved Lerdal. Orientering om de tidligere småbrukene Lerdal og Trudvang. Videre langs pilegrimsleden over Frøset til gravhaugene på Vådan. Der har vi ryddet slik at noen av haugene nå er synlige. Her ble det kaffepause før turen gikk videre til Solem og Lian. 40 deltakere i lett regnvær. Kjell Ivar Aune stod for planlegging og gjennomføring

**Setring i Byåsallmenningen.** Kulturminnedagen 12.9.2010. En kulturhistorisk vandring fra Vådan til Marka. Besøkte Furuhaugen, Selsbakkseter, Stykket, Bangvollen, Hestdalen og fram til Marka. Kjell Ivar Aune, Knut E. Møller, Arne Fjelnseth og Erik Solem orienterte om setringene, Berit og Roar Sæterhaug serverte kaffe og vafler på Marka. 35 deltakere.

## Ekskursjon

**Busstur til Melhus og Skaun 12.06.10.** Første del gikk til historiske steder i Melhus hvor vi besøkte kirka, Gimsan og Rimol. Ronald Nygård var guide. Han tok oss med tilbake i sagahistorien knyttet til Einar Tambarskjelve, Håkon Jarl og Kark samt Tora fra Rimol. Videre gikk turen til Snøfugl gård med Arnstein Saltnes som vert og guide. Vi avsluttet på Husaby. Bussen var full (55 stk) og vi hadde en trivelig tur. Roar Sæterhaug og Gunnar Schei hadde planlagt bussturen.

## Representasjon/seminar/møter

**Sør-Trøndelag Historielag.** Ledermøte i Trondheim. 18.11.2010. Eva Hov og Roar Sæterhaug deltok.

**Sør-Trøndelag Historielag.** Årsmøte på Frøya. 20.3.2011. Eva Hov deltok.

**Landslaget for lokalhistorie.** Årbokkurs på Dovre. 25.9.2010. Eva Hov deltok.

**Strinda Landbrukslags 200-årsjubileum:** Gunnar Schei og Fridtjof Simonsen deltar i arbeidet med en utstilling som skal presenteres på Lerflaten gård, Bjørkmyr i juni 2011.

**Trondheim Kommune.** 11.10. 2010 og 14.3.2011. Møter med friluftsforsvalter Andreas Glimstad vedrørende infotavler og avtale mellom kommunen og historielaget om skjøtsel av pilegrimsleden. Knut E. Møller og Erik Solem deltok fra historielaget, Kjell Ivar Aune deltok på det første møtet.

27.11.2010. Møte med skogforvalter Espen Skovhus Bråthen. Kjell Ivar Aune og Knut E. Møller deltok fra historielaget.

## Befaringer

**Kystad gård og park:** 17.3.2011. Befaring med skogforvalter Espen Skovhus Bråthen fra Trondheim Kommune. Kjell Ivar Aune, Erik Solem, Synnøve Skaug og Roar Sæterhaug deltok fra historielaget.

**Lavollen:** 21.3.2011. Befaring med Gunnar Houen, Trondheim Kommune. Kjell Ivar Aune, Erik Solem, Thorvald Nakstad og Roar Sæterhaug deltok fra historielaget.

## Historielaget i media

Byåsminner 2010 ble presentert i Adresseavisen og Byåsenmagasinet.

## Trykksaker/brosjyrer

**Byåsminner. Årbok 2010.** 17. hefte. Redaktør Fridtjof Simonsen. Årboka ble trykket i 1000 eksemplarer med 78 sider og presentert på julemøtet. Litt av innholdet: Ella Bøe: "Brumle og jeg og krigen" Et godt innblikk i jentas opplevelse av krigen som den artet seg på Byåsen. Kjell Andersen og Arne Fjelnseth: Fru Barbara Stabell f. Kroghs opptegnelser. Litt om Krohgfamilien og livet på lystgårdene på Byåsen. En artikkel til om storgårdene på Byåsen og Krohg-slekta fra et foredrag av Gunnar Stabell i 1958 bearbeidet i dag av Synnøve Skaug. Fridtjof Simonsen bidrog med en artikkel om Vanføreheimen på Munkvold, om institusjonens tilblivelse og endelikt. Christian Larssen ga en artikkel om Vestby på Bukkvollan, sommerhuset som ble bolig.

Salget til medlemspris kr. 80,- pr. eksemplar går bra, solgt 567 eksemplarer ved årsskiftet og 627 eks pr 22.3.2011. Herav er 391 eks solgt gjennom Øksendal bokhandel. Det er også solgt en del gamle årganger. Byåsminner kan bestilles via historielagets hjemmeside [www.byasenhistorielag.no](http://www.byasenhistorielag.no), på møtene eller hos Fridtjof Simonsen tlf.72 56 55 06.

### Informasjonsfoldere:

Pilegrimsvandringen Lerdal-Lian 25.5.2010: Info til vandringsen Lerdal-Lian. Gamle ferdselsårer, gravhauger og gårder. Kjell Ivar Aune.

Kulturminnedagen 12.9.2010. En kulturhistorisk vandring. Vådan- Stykket- Marka. Gårdene og seterdrift i området. Kjell Ivar Aune. Også presentert i Byåsminner.

## Tilskudd, offentlige midler.

### Stabburet, Stykket.

Trondheim Kommune. Kr. 50.000 til restaurering av stabburet på Stykket.

**Byåsen Idrettslag – Langrennsavdeling.** Kr. 8500 for hjelp med parkering under Dalgårdstafetten og Uglarennet i Nilsbyen, januar 2011. Erik Solem har organisert arbeidet.

## Prosjekter i perioden

### 1. Sikring og presentasjon av kulturminner.

A. Pilegrimsleden fra Lerdal til Bukkvollan med gravhaugene på Vådan. Samarbeid med fylket, kommune og grunneiere. Gravhaugene er stort sett ryddet ferdig. Det gjenstår litt rydding på de nordligste haugene. Trekrattet rundt hustuftene på Lerdal er fjernet og Pilegrimsleden fra Lerdal mot Vådan er rensert opp. Midlertidig skilting er foretatt, permanent skilting i 2011. Når det gjelder pilegrimsleden foreligger det et forslag til skjøtselsavtale med kommunen. Avtalen er godkjent av styret i historielaget, venter på godkjenning fra kommunen. Tilsvarende avtale er opprettet med fylket når det gjelder skjøtsel av gravhaugene. Prosjektet fortsetter.

B. Ruinene etter møllebruket og stampa nedenfor demningen på Skjellbreia.

Rydding, sikring og skilting. Samarbeid med kommunen. Prosjektet fortsetter.

C. Marka. Sikring rydding og skilting. Samarbeid med kommunen. Sikring av husene er tidligere startet opp og fortsetter. Rydding av trær rundt husene er startet opp ved dugnad og fortsetter i 2011.

D. Stabburet på Stykket. Full restaurering. Samarbeid med Trondheim Kommune og Skjetlein vg skole. Historielaget er fra kommunen bevilget kr 50.000 til prosjektet. Prosjektet fortsetter i 2011.

### 2. Dokumentasjon og registrering av kulturminner.

A. Kystad gård, park og kulturlandskap. Innsamling av informasjon og bildemateriell. Historisk vandring i 2011. Kjell Ivar Aune, Eva Hov og Synnøve Skaug har startet opp arbeidet med innsamling av data.

B. Gamle hoppbakker. Det er samlet inn en del materiale som skal bearbeides. Thorvald Nakstad

C. Eldre bygninger. Det er startet opp et arbeid med å registrere de eldste nåværende bygninger på Byåsen. Kjell Ivar Aune og Erik Solem.

D. Innsamling av eldre kart på Byåsen. Kartkomite: Kjell Andersen og Kjell Ivar Aune

**3. Intervju av Byåsingene.** Det er satt opp en plan der det ønskelig å intervju over 20 byåsingene. Styret har oppnevnt en egen gruppe under historisk fagkomite for å følge opp dette. Denne består av Arne Fjelnseth, Berit Sæterhaug, Eva Hov og Synnøve Skaug.

## **Komit arbeidet.**

### **Datakomiteen.**

Komiteens sammensetning: Fridtjof Simonsen, Rune Simonsen og Erik Solem.

På våre hjemmesider [www.byasenhistorielag.no](http://www.byasenhistorielag.no) vil alle kunne holde seg oppdatert om Historielagets aktiviteter. Flere benytter nettsidene v re til medlemsserve, innmelding og til bestilling av lagets trykksaker. Vi oppfordrer medlemmene som har e-mail til å melde dette inn til historielaget fordi det vil spare oss for mye portoutgifter.

### **Rapport fra navnekomiteen.**

Komiteens sammensetning: Helge Wanvik, Fridtjof Simonsen og Thorvald Nakstad.

Komiteen har fått forespørsel til navn på ny vei på Ugla hvor gartneriet l  og til ny vei ved Buenget ved Leirelva. Komiteen har her levert flere forslag til navn.

I Stavneområdet har komiteen gitt uttalelse om forslag til navn for ny veitunell og ny gangbru.

### **Rapport fra huskomiteen for "Marken" g.nr.299, b.nr.1.**

Komiteens sammensetning: Tormod Solem, Birger Lykke (begge nye fra 2011), Jon Arthur Sjøflot og Arne Fjelnseth. På dugnad har styret med støtte fra andre medlemmer ryddet trær og slått gras sommeren 2010, og det er ryddet i uthuset.

### **Rapport fra historisk fagkomité.**

Komiteens sammensetning: Fridtjof Simonsen, Arnulf Selnes og Arne Fjelnseth. Styret har fra 2011 oppnevnt Eva Hov som nytt medlem av komiteen.

Komiteen har arbeidet med Byåsminner 2010 som ble utgitt i november 2010. Fridtjof Simonsen har fortsatt arbeidet med fotoarkivet og digitalisering av gamle trykksaker er startet opp. Arbeidet med Jubileumsboka som skal utgis i 2011 er startet opp. Thorvald Nakstad og Kjell Ivar Aune er av styret oppnevnt i en gruppe som skal ivareta salget av jubileumsboka.

### **Rapport fra Intervjukomiteen**

Komiteens sammensetning: Arne Fjelnseth, Synnøve Skaug, Eva Hov og Berit Sæterhaug.

Det er satt opp en langsiktig plan for å få intervjuet eldre By singer. Noen intervjuer er foretatt i 2010 og arbeidet vil fortsette i 2011.

### **Rapport fra museumskomiteen.**

Komiteens sammensetning: Roar Sæterhaug, Berit R. Sæterhaug, Grete Myhre og Einar Lerstad.

Historielagets samling er for tiden i kjelleren til RIMI Ugla. Her er det satt inn magasinreoler som nå tilhører oss. Det har ikke blitt samlet inn nye gjenstander i denne perioden. Vi har en leieavtale ut 2013.

### **Prosjekt og dugnadskomite:**

For oppfølging av vedtatte prosjekter er Kjell Ivar Aune, Knut E. Møller, Roar Sæterhaug og Erik Solem (dugnadsleder) ansvarlig. Det er i løpet av sommeren 2010 gjennomført i alt 5 dugnader med 6-8 personer ved Marken, Lerdal, i pilegrimsleden og ved gravhaugene på V dan (sum ca 200 dugnadstimer)

## **Forslag til prioriterte oppgaver for perioden 2011/2012.**

Nåværende styre vil anbefale at Byåsen Historielag skal arbeide med følgende oppgaver:

- Arrangere åpne møter, ekskursionsjoner og besøk til andre institusjoner.
- Samle inn lokalhistorie gjennom intervjuer med by singer.
- Samarbeide med fylkeskommunen og kommunen i arbeid med bevaring, dokumentering og registrering av kulturminner på Byåsen, Bymarka og Byåsen bygdeallmenning.
- Fortsette vedlikeholdet av "Marken" i samarbeid med Trondheim kommune. Utvide området til en kulturvandring omkring Skjellbreia og M llebrukene hvor også seterdriften blir belyst.
- Skjøtsel og informasjon av pilegrimsleden fra Lerdal til Lian og Bukkvollan iht avtale med Trondheim kommune. Skjøtsel av gravhaugene ved V dan i samarbeid med Sør-Trøndelag fylkeskommune
- Kystad gård og Kystadparken- innsamling historiske data. På sikt, i samarbeid med kommunen, arbeide for å bevare området til en natur/kulturlandskapspark.
- Ta vare på lagets museale samling, billedarkiv og øvrige arkiver.
- Utgi egen jubileumsbok i 2011.
- Samarbeide med Sør-Trøndelag Historielag og andre relevante organisasjoner og skoler

## **Styrets oppsummering.**

Arbeidet med registrering og sikring av kulturminner i Bymarka og Byåsen bygdeallmenning har blitt prioritert og dette arbeidet vil fortsette. Spesielt gjelder dette pilegrimsleden ved Vådan med gravhaugene, bevaring av Marka og møllerruinene ved Skjelbreia samt innsamling av data om seterdriften i Byåsen bygdeallmenning. Nytt av året er restaurering av stabburet på Stykket og prosjektet knyttet til Kystad gård og Kystadparken – innsamling av historiske data.

Styret vil fortsette å tilby alle medlemmer interessante ekskursjoner og engasjerte foredragsholdere til våre fremtidige arrangementer. Siden Dalgård skole er under reparasjon har vi år benyttet lokalene til Trøndelag Folkemuseum på Sverresborg.

Styret vil spesielt takke Helge Wanvik som stiller Steinbua på Havstein gratis til disposisjon for styremøter og arbeidsmøter.

Videre takker styret medlemmene for god oppslutning om Historielagets møter og turer.

Takk også til alle våre foredragsholdere og alle andre som har stilt sine kunnskaper og sin tid til rådighet for Byåsen Historielag.

Byåsen, 13. april, 2011.

Kjell Ivar Aune  
Leder

Roar Sæterhaug  
Nestleder

Gunnar Schei  
Kasserer

Erik Solem  
Styremedlem

Knut E. Møller  
Styremedlem

Arne Fjelnseth  
Styremedlem

Thorvald Nakstad  
Styremedlem

Eva Hov  
Varamedlem

Synnøve Skaug  
Varamedlem